



બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા



સત્સંગવિહાર - ૩ : પ્રેક્ટિસપેપર-૧

જવાબપત્ર - ૧

સમય : ૨ કલાક
કુલ માર્ક્સ : ૧૦૦

પ્ર.૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૫૦]

૧. કર્મસિદ્ધાંત, પુનર્જન્મ, અવતારવાદ અને મૂર્તિપૂજા આ ચાર માન્યતા ઉપરાંત હિન્દુધર્મની બીજી કઈ અગત્યની માન્યતા છે?

A. માતા - પુત્ર B. ગુરુ - શિષ્ય C. માલિક - સેવક

૧. B

૨. હિન્દુધર્મના સૌથી મોટા વિદ્વાન આદિગુરુ વ્યાસજી મુજબ જીવનનું એકમાત્ર ધ્યેય શું છે?

A. કર્મ સિદ્ધાંત, પુનર્જન્મ, અવતારવાદ અને મૂર્તિપૂજામાં માનવું.

૨. C

B. શાસ્ત્રોનું અધ્યયન C. ભગવાનને પામવા.

૩. સત્યકામ જાબાલીના ગુરુનું નામ હતું?

A. ગૌતમ B. વ્યાસજી C. બેમાંથી કોઈ નહીં

૩. C

૪. ચાર પુરુષાર્થની સિદ્ધિ થાય ત્યારે જીવન સફળ કહેવાય. એ ચાર પુરુષાર્થ એટલે....

A. ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, મોક્ષ B. ધર્મ, અર્થ, જ્ઞાન, મોક્ષ

૪. C

C. ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ

૫. ઘનશ્યામ મોટા થઈને શું બનશે? એ જાણવા ધર્મદેવે પુત્રની પરીક્ષા કરવા પાટલા પર કઈ ત્રણ વસ્તુઓ મૂકી?

A. કટાર, સોનાનો હાર, ભગવાનની મૂર્તિ
B. બપ્તર, સોનામહોર, ભગવાનની મૂર્તિ C. કટાર, સોનામહોર, ધર્મશાસ્ત્ર

૫. C

૬. આવું વાક્ય કોણ બોલે છે? “આ પટેલો સત્સંગી થયા, તેથી અમારો ઇંદો ઘટી ગયો છે.”

A. વેપારીઓ B. ભવાયા C. બાવાઓ

૬. B

૭. શ્રીજી મહારાજે નાજા જોગીયાની પ્રાર્થના કેટલે દૂરથી સાંભળી?

A. ૨૫૦ કિ.મી. દૂર વિસનગરથી B. ૨૫૦ કિ.મી. દૂર વડતાલથી
C. ૨૦૦ કિ.મી. દૂર વડોદરાથી

૭. A

૮. પાંચ અનાદિ તત્ત્વો કયાં છે?

A. ધર્મ, જ્ઞાન, કામ, અર્થ, મોક્ષ B. ધર્મ, કામ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ.
C. જીવ, ઈશ્વર, માયા, બ્રહ્મ, પરબ્રહ્મ

૮. C

૯. પ્રાણવલ્લભ કયાં રહેતા હતા?

A. ગોંડલ B. અમદાવાદ C. સારંગપુર

૯. B

૧૦. શું કરીએ તો ભગવાન સ્વામિનારાયણ અક્ષરધામમાં તેડવા આવે?
- A. પવિત્ર પર્વત પર ચડીએ. B. જંગલમાં રહીએ. ૧૦. **C**
- C. ભગવાન સ્વામિનારાયણનું શરણું લઈએ.
૧૧. ‘તદ્વિધિ પ્રણિપાતેન પરિપ્રશ્નેન સેવયા’ આ શ્લોકનો અર્થ શું થાય?
- A. ભગવાનનું જ્ઞાન મેળવવા માટે ગુરુ પ્રત્યે દાસભાવ રાખી, જ્ઞાનની જીજ્ઞાસા રાખી, ૧૧. **A**
- ગુરુની સેવા કરી, ગુરુને સેવવા જોઈએ.
- B. ભગવાનનું જ્ઞાન મેળવવા માટે, ગુરુને માન આપી, ધીરજતાથી અને જીજ્ઞાસાથી ગુરુને સેવવા જોઈએ.
- C. વેદોનું જ્ઞાન મેળવવા માટે ભગવાનની સેવા કરવી જોઈએ.
૧૨. ‘જેવી પરોક્ષ દેવને વિષે જીવને પ્રતીતિ છે, તેવી જો પ્રત્યક્ષ ગુરુરૂપ હરિને વિશે આવે...’ આ વાત શ્રીજીમહારાજે કયા વચનામૃતમાં લખી છે?
- A. વડતાલ મધ્ય-૧ B. ગઢડા મધ્ય-૨ C. ગઢડા અંત્ય-૩ ૧૨. **B**
૧૩. ચીનના હ્યુ-એન-ત્સંગ ભારત શા માટે આવ્યા હતા?
- A. રાજા હર્ષને મળવા B. ભારતીય દર્શન અને સંસ્કૃતિનો અભ્યાસ કરવા ૧૩. **B**
- C. વેદોનો અભ્યાસ કરવા.
૧૪. કયું શહેર પંડિતોની નગરી તરીકે ઓળખાતું હતું?
- A. જગન્નાથ પૂરી B. કાશી C. ૧ અને ૨ બંને ૧૪. **B**
૧૫. પૂતળાઓ ચોંટકુક શા માટે થઈ ગયા?
- A. પટેલોની પટવિદ્યા જોવી નહોતી. B. મહારાજે ચમત્કાર બતાવ્યો. ૧૫. **B**
- C. ભવાયાઓની નામના ઘટી રહી હતી.
૧૬. શ્રીજીમહારાજ ક્યાંથી ક્યાં જઈ રહ્યા હતા. ત્યારે તેમને સેવકરામ નામનો સાધુ મળ્યો?
- A. વેંકટાદ્રિથી વડતાલ B. વેંકટાદ્રિથી સેતુબંધ રામેશ્વર ૧૬. **B**
- C. સેતુબંધ રામેશ્વર થી વેંકટાદ્રિ
૧૭. સ્મશાનમાં પ્રાણવલ્લભે સૌને શું શીખવ્યું?
- A. આરતિ B. વૈદિક મંત્રો C. સ્વામિનારાયણ ધૂન ૧૭. **C**
૧૮. પોતાના ભક્તને અંતકાળે તેડવા આવવું, આવા વરદાનની વાત શ્રીજીમહારાજે કયાં ગ્રંથમાં કરી છે?
- A. શિક્ષાપત્રી B. ભક્તચિંતામણી C. શ્રીમદ્ ભાગવત ૧૮. **B**
૧૯. નીલકંઠવર્ણીએ કયાં તપ કર્યું હતું?
- A. જુનાગઢ B. પુલહાશ્રમ C. ચાણસદ ૧૯. **B**
૨૦. ‘સત્પુરુષ પૃથ્વી પરથી કદી જતા જ નથી.’ આ કોણ બોલ્યું હતું?
- A. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી B. ભગતજી મહારાજ C. શાસ્ત્રીજી મહારાજ ૨૦. **C**

૨૧. 'એકાદશીનું વ્રત કરવું ત્યારે તો અગિયારે ઈન્દ્રિયોને આહાર કરવા દેવા નહિ.'
આવું શ્રીજીમહારાજે કયા વચનામૃતમાં કહ્યું છે?
- A. ગઢડા મધ્ય-૩ B. ગઢડા મધ્ય-૮ C. ગઢડા મધ્ય-૨૧ ૨૧. **B**
૨૨. સ્વામીશ્રીની કઈ આજ્ઞામાં કુટુંબના પ્રશ્નોનું સમાધાન કરવાની તાકાત છે?
- A. પૂજા B. મંદિર દર્શન C. ઘરસભા ૨૨. **C**
૨૩. માંસ ફરીથી ન ખાવાનો નિયમ કોણે લીધો?
- A. રામોદાટી B. મંગળજી દિવાન C. આનંદ પટેલ ૨૩. **A**
૨૪. સત્સંગ વાંચનથી શું વધે છે?
- A. પ્રવચન કળા B. યાદશક્તિ અને સમજણ શક્તિ C. બંને ૨૪. **C**
૨૫. સ્વામીશ્રીને રાજી કરવા આપણે શું કરવું જ જોઈએ?
- A. ઘરસભા B. સત્સંગની ઓડિયો બુકનું શ્રવણ અને સત્સંગ પરીક્ષા આપવી C. બંને ૨૫. **C**
૨૬. કોના માણસોએ ભાદરા ગામના બધા ખેતરોમાંથી પાક સાફ કરી દીધો?
- A. જોબનપગી B. બાબા સાહેબ C. મગનીરામ ૨૬. **B**
૨૭. ઉત્તાનપાદ રાજાની બંને રાણીઓના નામ શું હતા?
- A. દીતી અને સુનિતી B. સુરુચી અને કૌશલ્યા C. સુરુચી અને સુનિતી ૨૭. **C**
૨૮. ધ્રુવજીએ જ્યારે ઘર છોડ્યું ત્યારે તેમને સૌથી પહેલાં કોણ મળ્યું?
- A. વિષ્ણુ ભગવાન B. નારદજી C. બ્રહ્માજી ૨૮. **B**
૨૯. ધ્રુવજીના ભાઈનું નામ શું હતું?
- A. ઉત્તમ B. પુશ C. પ્રહલાદ ૨૯. **A**
૩૦. ઝાંઝમેરમાં મહારાજના દર્શન કરવા કોણ આવ્યું?
- A. બ્રહ્માનંદ સ્વામી B. સુરા ખાચર C. નગો બાબરીયો ૩૦. **C**
૩૧. શ્રીજીમહારાજ માટે જવનો પોંક શોધવા કોણ ગયું?
- A. ભગુજી B. હિરાભાઈ C. મહારાજ પોતે ૩૧. **A**
૩૨. બાબા સાહેબના માણસોએ ચાર ખેતરોના પાકો શા માટે સાફ કરી ન શક્યા?
- A. તેમની પાસે પાક સાફ કરવાનો સમય નહોતો. B. મહારાજે ઘોડીપર બેસી પાકની રક્ષા કરી. C. તેમની પાસે પૂરા શસ્ત્રો ન હતા. ૩૨. **B**
૩૩. શ્રીજીમહારાજ બિમાર હતા ત્યારે તેમને કયાં જવાની ઈચ્છા હતી?
- A. કારિયાણી B. ઝાંઝમેર C. વરજંગજાળિયા ૩૩. **C**
૩૪. પ્રમુખસ્વામી મહારાજનું બાળપણનું નામ શું હતું?
- A. ધર્મેશ B. જય C. શાંતિલાલ ૩૪. **C**

૩૫. પ્રમુખસ્વામી મહારાજે ગૃહત્યાગ કેટલા વર્ષની ઉંમરે કર્યો?
- A. ૧૫ B. ૧૯ C. ૩૨ ૩૫. **B**
૩૬. બી.એ.પી.એસ. સંસ્થામાં કેટલા સાધુ છે?
- A. ૯૦૦ થી વધુ B. ૧૦૦૦ થી વધુ C. ૧૧૦૦ થી વધુ ૩૬. **A**
૩૭. બી.એ.પી.એસ. સંસ્થામાં કેટલા મંદિરો છે?
- A. ૧૦૦૦ થી ઓછા B. ૮૫૬ થી ઓછા C. ૧૦૦૦ થી વધુ ૩૭. **C**
૩૮. કેટલા સમયમાં રઘુવીરજી મહારાજની ગ્રંથીઓ ગળાઈ ગઈ?
- A. દોઢ મહિનો B. અઢી મહિનો C. સાડા ત્રણ મહિના ૩૮. **C**
૩૯. શ્રીજી મહારાજની માતાનું નામ શું હતું?
- A. દિવાળીબા B. સીમાબા C. ભક્તિબા ૩૯. **C**
૪૦. શ્રીજી મહારાજના પિતાનું નામ શું હતું?
- A. ધર્મદેવ B. ભરતજી C. મગનીરામ ૪૦. **A**
૪૧. કેટલા આના આવરદા (ઉંમર) સત્સંગમાં વાપરવી જોઈએ ?
- A. ૪ આના B. ૩ આના C. ૫ આના ૪૧. **A**
૪૨. સ્વામીની વાતોમાં કેટલી વાતો છે ?
- A. ૧૪૮૯ B. ૧૪૯૮ C. ૧૯૮૪ ૪૨. **A**
૪૩. ધર્મદેવ ચંદ્રગ્રહણ કરવા ક્યાં ગયા ?
- A. કાશી B. મથુરા C. દ્વારિકા ૪૩. **A**
૪૪. સત્પુરુષમાં આત્મબુદ્ધિ એ શેનું અસાધારણ સાધન છે ?
- A. વિવેકબુદ્ધિનું B. દૃઢ પ્રીતિનું C. કલ્યાણનું ૪૪. **C**
૪૫. નવું પ્રકરણ આવ્યું ત્યારે કોણ સત્સંગ છોડી નીકળી ગયા ?
- A. હીરાદાસ B. રઘુનાથદાસ C. રામદાસ ૪૫. **A**
૪૬. સ્વામીબાપા મલાઈની કઢી ક્યાં જમી ગયા ?
- A. ઈંગ્લેન્ડ B. આર્જન્ટિના C. ગોંડલ ૪૬. **A**
૪૭. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી જે વાતો કરતા તે સભામાં કોણ નોંધી લેતા ?
- A. જાગાભક્ત B. બાલમુકુંદ સ્વામી C. બંને ૪૭. **C**
૪૮. ભગતજી મહારાજનાં માતાનું નામ શું હતું ?
- A. ભલુબા B. મલુબા C. વલુબા ૪૮. **B**
૪૯. સ્વામીબાપાના કહેવા અનુસાર કોણ ઘોળે કપડે સાધુ છે ?
- A. હરિભક્તો B. બાળકો C. કાર્યકરો ૪૯. **C**
૫૦. દેવ-દેવીઓ કોની શક્તિથી સમર્થ બને છે ?
- A. અક્ષરબ્રહ્મની B. પરબ્રહ્મની C. ઈશ્વરની ૫૦. **B**

પ્ર.૨ નીચેના ખરા વાક્યની સામે ‘✓’ ની નિશાની કરો અને ખોટા વાક્યની સામે ‘X’ ની નિશાની કરો. [૨૦]

- | | | |
|--|-----|-------------------------------------|
| ૧. ભગવાનનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવા માટે ગુરુપ્રત્યે ફક્ત દાસભાવ અને માન રાખવું જોઈએ. | ૧. | ☐ |
| ૨. વેદો અને ઉપનિષદો વાંચી સત્યકામે બ્રહ્મજ્ઞાન મેળવ્યું. | ૨. | ☐ |
| ૩. આપણા ધર્મશાસ્ત્રોમાં જે ગુરુને વર્ણવ્યા છે તે ગુરુ એટલે જ્ઞાની ગુરુ. | ૩. | ☐ |
| ૪. રાજા અકબરે હ્યુ-એન-ત્સંગને સોનામહોરો અને રત્નો ભેટમાં આપ્યા. | ૪. | ☐ |
| ૫. શાસ્ત્રીજી મહારાજ ઝોળી માંગતા ત્યારે બોલતા, “નારાયણ હરે! સચ્ચિદાનંદ પ્રભો” | ૫. | ☒ |
| ૬. મોતીભાઈએ આપેલો ઠાકોરજીને ધરાવ્યા વગરનો થાળ શાસ્ત્રીજી મહારાજ અને ભક્તો જમી ગયા. | ૬. | ☐ |
| ૭. શાસ્ત્રીજી મહારાજના સમયમાં કોઈ પોતાની રોગની પણ પરવા કરતા નહીં અને સેવામાં જોડાયેલા હતા. | ૭. | ☒ |
| ૮. નાઈરોબીમાં યોગીજી મહારાજે બધા યુવકોના કપડાં ધોઈ નાંખ્યા. | ૮. | ☐ |
| ૯. ૫ વર્ષ ધર્મયાત્રા કરી હરિદાસ જુનાગઢ પાછા આવ્યા. | ૯. | ☐ |
| ૧૦. દેવગઢબારિયા પંચમહાલમાં આવેલું છે. | ૧૦. | ☒ |
| ૧૧. ભરવાડણ ગાયોને પગે લાગી. | ૧૧. | ☒ |
| ૧૨. આપણે સંપ્રદાયની અને આપણા ગુરુની લાજ જાય તેવું વર્તન કરવું જોઈએ. | ૧૨. | ☐ |
| ૧૩. સદાશિવભાઈની પાંચ માળની હવેલી હતી. | ૧૩. | ☒ |
| ૧૪. આત્મહત્યા એ દુઃખનો ઉકેલ છે. | ૧૪. | ☐ |
| ૧૫. શ્રીજીમહારાજે હરિદાસને પાછા સત્સંગમાં સ્વિકાર્યા નહીં. | ૧૫. | ☐ |
| ૧૬. વીરો શેલડીયો સ્વામિનારાયણનો સત્સંગી નહોતો! | ૧૬. | ☐ |
| ૧૭. દેવજી પટેલના દિકરી ધામમાં ગયા. | ૧૭. | ☐ |
| ૧૮. દેવજી પટેલ દુઃખી હતા અને તેમના પત્ની હંમેશા રડ્યા કરતા. | ૧૮. | ☐ |
| ૧૯. ચાર વાતોમાંની એક એટલે સ્વામીબાપા ભગવાન છે એમ માનવું. | ૧૯. | ☐ |
| ૨૦. આંખ એ પંચ ઈન્દ્રિયોમાંની એક છે. | ૨૦. | ☒ |

પ્ર.૩ નીચેનાં વિધાનો કોણ - કોને કહે છે તે જણાવો.

[૧૦]

૧. (૩) 'આ શાસ્ત્રો મારા જેવા ૧૦૦ જણની ગરજ સારશે'

કોણ કહે છે : દ્યુ-એન-સંગ કોને કહે છે : નાવિકને

૨. (૪) 'આ સદ્ગુરુ કોણ છે ?'

કોણ કહે છે : માલજી સોની કોને કહે છે : ગોપાળાનંદ સ્વામીને

૩. (૨) 'માણસ પશુનું ભોજન ખાય, એ કેવું કહેવાય ?'

કોણ કહે છે : ગુણાતીતાનંદ સ્વામી કોને કહે છે : રામો હાટીને

૪. (૨) 'સ્વામિનારાયણે તો મારાં ઘરનાંય પાપ બાળ્યાં !'

કોણ કહે છે : વીરા શેલડિયા કોને કહે છે : હાદા ખુમાણને

૫. (૬) 'મોટા એકાંતિક સંતમાં શ્રીજીમહારાજ અખંડ રહ્યા છે.'

કોણ કહે છે : ગુણાતીતાનંદ સ્વામી કોને કહે છે : રઘુવીરજી મહારાજને

પ્ર.૪ નીચે આપેલ કીર્તન/અષ્ટક/શ્લોક/સ્વામીની વાતોની ખૂટતી કડીઓ પૂરી કરો.

[૧૦]

૧. ઐં સહનાવવતું ઐં શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ!

૪. ઐં સહનાવવતુ, સહ નો ભુનક્તુ, સહ વીર્ય કરવાવહે ।

તેજસ્વિનાવધીતમસ્તુ, મા વિદ્ધિષાવહે ॥

ઐં શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૨. ઉત્તિષ્ઠોતિષ્ઠ..... પરમ કુરુ ॥

૪. ઉત્તિષ્ઠોતિષ્ઠ હે નાથ ! સ્વામિનારાયણ પ્રભો ! ।

ધર્મસૂનો દયાસિન્ધો સ્વેષાં શ્રેયઃ પરં કુરુ ॥

૩. ચરણ સરોજ..... તોડી.

૪. ચરણ-સરોજ તમારાં, વંદું કર જોડી (૨)

ચરણે ચિત્ત ધર્યાથી (૨) દુઃખ નાખ્યાં તોડી... જય. ૨

૪. રાત્રે સૂતાં પહેલાં કરવાની પ્રાર્થના.....

--

જ. હે મહારાજ, હે સ્વામી ! હે પ્રમુખસ્વામી મહારાજ! આખા દિવસમાં જાણે અજાણે મારાથી ભૂલ થઈ હોય તે માફ કરજો. ફરી ભૂલ ન થાય તેવી પ્રેરણા આપજો અને સવારે મને વહેલો ઉઠાડજો. આવતી કાલે આપને વિશેષ રાજી કરી શકું તેવી શક્તિ આપજો.

પ. ચોરી..... ડોકમાં.

જ. ચોરી કરાય નહિ, કોઈને મરાય નહિ;

જ્યાં ત્યાં ખવાય નહિ હો, કંઠી છે ડોકમાં... સ્વા... ર

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ લીટીમાં)

[૧૦]

(૧) સત્યકામ શું શિખ્યો તે સમજાવો. (પાઠ-૧)

(૨) ઘરસભા શા માટે કરવી જોઈએ અને ઘરસભામાં શું કરવું જોઈએ? (પાઠ-૨૨)

(૩) ઉકાખાચરની સેવાને વિગતવાર વર્ણવો. (પાઠ-૩૧)

--